

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 02.06.2025 nr 1.2-1/1513-1, SOM/25-
0616/-1K

Meie 03.07.2025 nr 2-3/2133

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse VTK kooskõlastamine

Austatud sotsiaalminister

Täname, et esitasite kooskõlastamiseks „Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse“ väljatöötamiskavatsuse. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastab selle alljärgnevate märkustega:

1. Väljatöötamiskavatsuse (edaspidi VTK) kolmanda eesmärgiga tehakse ettepanek muuta nakkushaiguste suhtes läbiviidavate tervisekontrollide eesmärk selgemaks. VTK kohaselt nähakse võimalike regulatiivsete lahendustena ühtlustada ja täpsustada tervisekontrolli reegleid nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi NETS) ning töötervishoiu ja tööohutuse seaduse (edaspidi TTOS) vahel, et oleks selge, millal kohaldub kumbki seadus ja millisel juhul on vajalik eraldi nakkushaiguste suhtes tehtav tervisekontroll.

Pooldame lahendust, kus TTOS-i ja NETS-i alusel läbiviidavad tervisekontrollid on selgelt eristatud, et tööandjatel ja töötajatel oleks arusaadav, millal mida teha tuleb ja vältida dubleerivate tervisekontrollide läbiviimist. TTOS sätestab tööandjale kohustuse hinnata kõiki töökeskkonna riske, sh bioloogilisi ohutegureid ning neid maandada. Seda tehakse muuhulgas töötajate regulaarse tervisekontrolli kaudu. **Kui tervisevaldkonna hinnangul ei piisa TTOS regulatsioonist nakkushaiguste leviku ennetamiseks ja tõrjeks, peaks NETS-s olema välja toodud selged erisused üldisest regulatsioonist ehk TTOS-st – mis valdkondades, millal ja kuidas peab tööandja võtma tarvitusele rangemad meetmed ja teostama tervisekontrolli nakkushaiguste suhtes.**

Näiteks vajaks analüüsimist, kas ja millistes tegevusvaldkondades ja olukordades on põhjendatud NETS-is nõuda töötajalt enne tööle asumist tervisetõendi esitamist nakkushaiguste suhtes ning kas sama eesmärgi täidab TTOS-i alusel läbiviidav ennetav tervisekontroll. Nimelt TTOS § 13¹ lõike 7 kohaselt peab tööandja korraldama riskianalüüsi tulemustest lähtuvalt töötajale tervisekontrolli enne bioloogiliste ohuteguritega kokkupuute algust. Kui tervisevaldkond leiab, et ennetav

tervisekontroll, sh nakkushaiguste kontroll, enne bioloogilise ohuteguriga tööle asumist ei ole tingimata vajalik, siis tuleks muuta nii TTOS-i kui ka NETS-i, arvestades EL regulatsioonidest tulenevate kohustustega.

Lisaks tuleks analüüsida, kas NETS-i § 13 lõike 7 („Tööandjal on õigus saata töötaja vastavalt riskihindamise tulemustele täiendavale tervisekontrollile nakkushaiguste suhtes“) alusel tehtav tervisekontroll saab niisamuti olla osa TTOS-i tervisekontrollist. Ühtlustatud tervisekontrollide nõuded aitaksid praktikas tekkivaid küsitavusi ennetada.

Palume selgitada, mida on mõeldud peatükis „Võimalikud lahendused“ punktis 3.1. lausetega „Näiteks võib sätestada, et eraldi nakkushaiguste kontroll NETS-i alusel ei ole vajalik juhul, kui töötaja tööprotsessis esinevad bioloogilised ohutegurid on juba kaetud TTOS-i alusel tehtava riskihindamise ja tervisekontrolliga (nt meditsiinitöötajad, laborandid). Seevastu NETS-i alusel tehtav tervisekontroll on põhjendatud olukordades, kus nakkushaiguste levikurisk tuleneb töökeskkonna iseloomust, mitte töötaja tööprotsessist (nt toidukäitlejad lasteasutustes).“ Juhime tähelepanu, et TTOS-i alusel tehtavas riskianalüüsis selgitab tööandja välja kõik töökeskkonna ohutegurid, sh bioloogilised ohutegurid, olenemata sellest, kas need tulenevad töökeskkonna iseloomust või tehtavatest tööprotsessidest ning riskianalüüsi alusel hinnatakse ka tervisekontrolli korraldamise vajadust. MKM-i tõlgenduse kohaselt on bioloogiliste ohutegurite osas eelnev tervisekontroll vajalik eeskätt juhtudel, kui töötaja reaalselt käitleb bioloogilist ohutegurit (nt laborandid) ja see ei hõlma nt toidukäitlejaid ega lasteasutuste töötajaid, välja arvatud juhul, kui tööandja riskianalüüs näeb ette teisti. Sellest lähtuvalt oleme VTK-s toodud mõttega nõus. Oleme avatud tervisevaldkonna ettepanekutele, kui nähakse, et vajadus on täpsemate selgituste või TTOS-i muudatuste järgi.

Palume selgitada, mida on mõeldud peatükis „Lahendatavad probleemid“ punktis 3.3. välja toodud väitega, et nakkushaiguste ennetamise riskihindamise kriteeriumid pole piisavalt määratletud ja võib tekkida olukord, kus tööandja peab tegema samadel eesmärkidel kahte erinevat riskihinnangut. Juhime tähelepanu, et TTOS § 13⁴ lõige 1 alusel selgitab tööandja töökeskkonna riskianalüüsi koostamisel välja töökeskkonna ohutegurid, mõeldab vajaduse korral nende parameetrid ning hindab riske töötaja tervisele ja ohutusele. Ohutegurite alla kuuluvad ka bioloogilised ohutegurid, sh nakkushaigused. Seega tuleb tööandjal TTOS-i alusel tehtavas riskianalüüsis käsitleda nakkushaiguste levikut ja selle maandamise meetmeid, kui töökeskkonnas antud ohutegur esineb. Kehtiv NETS § 13 lõige 7 („Tööandjal on õigus saata töötaja vastavalt riskihindamise tulemustele täiendavale tervisekontrollile nakkushaiguste suhtes“) viitab riskide hindamisele. Siinkohal võiks meie hinnangul lähtuda TTOS-is sätestatud töökeskkonna riskide hindamisest. Leiame, et NETS-is dubleeriva riskide hindamise kohustuse sätestamine ja kriteeriumite selgem määratlemine pole vajalik ning nõustume VTK-s toodud mõttega, et tööandja peaks lähtuma riskide hindamisel TTOS-ist ja selle alusel kehtestatud rakendusaktidest.

2. Väljatöötamiskavatsuse kuuenda eesmärgiga nähakse nakkusohtliku materjali käitlemisega seotud nõude lihtsustamise võimaliku regulatiivse lahendusena siduda üheks menetluseks Tööinspektsiooni teavituskohutus ja loa taotlemise kohutus Terviseametilt, st et loa taotlemine hõlmaks endas juba ka teavitamiskohustust.

Nõustume, et dubleerivad nõuded pole mõistlikud ja tekitavad liigset halduskoormust ning toetame printsiibis nn „ühe menetluse“ lahendust.

VTK-s toodud lahenduse väljatöötamisel tuleb põhjalikumalt analüüsida kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/54/EÜ töötajate kaitse kohta bioloogiliste mõjuritega kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl (artikkel 13), mis sätestab pädeva asutuse teavitamise kohustuse ja nõuded teatise andmekoosseisule. Lisaks juhime tähelepanu, et VTK-s pakutud muudatus eeldab asutuste vahelise andmevahetuse loomist ja selleks vajalike ressursside eraldamist ja planeerimist, kuivõrd teatisel olev info on vajalik Tööinspeksioonile tööohutuse järelevalve läbiviimisel.

Palume VTK-s käsitletud teemade edasistes aruteludes kaasata Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Tööinspeksiooni.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Kristina Toomsalu
+372 5375 5842 kristina.toomsalu@mkm.ee